

הדין הוא שאם רצה הבעל לחזור בו מהגט — לא יחזור, שהואיל והאשה עשתה אותו שליח לקבלה, נעשית ידו כידה, וכשמסר הבעל את הגט ליד השליח, הרי הוא כאילו הגיע הגט ליד האשה.

והואיל ואם הבעל מוסר את הגט לשליח לקבלה אינו יכול לחזור בו, אין לו תקנה לחזור בו, אלא אם כן מסרב הבעל מסרב

לזכות לה את הגט שלא מדעתה⁽⁵⁾, ולכן כל זמן שלא הגיע הגט לידה עדיין אינה מגורשת, ויכול הבעל לחזור בו.

אבל האשה שמינתה שליח לקחת את הגט מהבעל, ואמרה לשליח בלשון "התקבל וזכה לי גיטי בשבילי", ונתן הבעל את הגט לשליח,

בה כל זמן שלא זכה השליח קבלה בגט, אם כן איך נותנים גט לשליח קבלה, ולא חיישינן שמא חזרה בה.

ונאמרו בזה כמה תשובות באחרונים:
א. הב"ח מתרץ [סי' ק"מ], שהאשה צריכה לבטל את השליח בפני עדים. ואם כן היה מתפרסם הדבר אם ביטלה את השליח. ולכן כל זמן שלא ידוע שביטלה את השליח לא חוששים לכך. והטעם שצריכה האשה לבטל את השליח בפני שני עדים, מבאר החתם סופר [בתשובה אה"ע"ז ח"ב סי' מג ד"ה שוב] בדעת הב"ח, שהוא מטעם שאין דבר שבערורה פחות משנים.

ב. הפני יהושע [ד"ה איתמר] מתרץ, כיון שעשתה בפירושו מעשה מינוי שליחות, לא חיישינן שחזרה בה.

ג. החתם סופר [שם ד"ה איברא] מתרץ, שמעמידים את השליח על חזקתו שהוא עדיין שליח קבלה, מה שאין כן באופן שיש את רצון האשה שיזכו בגט בשבילה, לא שייך להעמיד את הרצון בחזקתו, כיון שהרצון אינו עושה שום דין ששייך על זה חזקה.

ד. הגר"ש שקופ [במערכת הקנינים סי' ד'] מתרץ, ששליח אשר נתמנה על ידי מינוי, אינו מתבטל אלא על ידי ביטול מפורש, ולא מספיק גילוי דעת שלא ניחא לה בשליחות. ואין חוששין לכך שביטלה במפורש.

ה. מעין דברי הגר"ש כתב הדרכי דוד,

האשה מתגרשת על ידי אחר בעל כרחה. ומפרש תוס' הרא"ש [לעיל יא, ב] שכוונת הירושלמי שאף במוכה שחין אינו זכות משום שיש סברה, ש"טב למיטב טן דו", שהאשה מעדיפה להיות עם כל בעל, העיקר שלא להיות לבד.

אבל המהרש"א מבאר את הירושלמי, שלא שייך לזכות בגט אשה עבורה, ולא בזכות וחובה תליא מילתא.

וכן משמע מדברי הגר"א [אה"ע"ז סי' קמ אות י"ג] שכתב שהירושלמי שהביא הר"ן [לקמן בהערה הבאה] חולק על הירושלמי הנ"ל שהביאו התוספות, שהירושלמי שהביא התוספות סובר שלא שייך לזכות בגט עבור האשה, ואילו מהירושלמי שהביא הר"ן משמע ששייך לומר זכיה בגט כשמגלה דעתה שרוצה, אלא שחוששים שחזרה בה מרצונה להתגרש.

5. הר"ן, הרשב"א והריטב"א מביאים זאת בשם הירושלמי, והירושלמי מוסיף, שאפילו היתה צווחת שרוצה להתגרש, חיישינן שמא חזרה בה. וכתב הבית יוסף [סי' ק"מ ד"ה ומדברין], שאפילו אם אחר כך נודע שעדיין רוצה להתגרש, חיישינן שבזמן הזיכוי חזרה בה, ואם יש עדים שברגע הזיכוי צווחה שרוצה גט, אפשר שהיא מגורשת.

האחרונים מקשים, כיון שהאשה יכולה לחזור